

DEBRECZENI UJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

HELYBEN: Félévre . . . 6 kor. — fl. Negyedévre. 3 kor. — fl.
VIDÉKEN: Félévre . . . 9 kor. — fl. Negyedévre 4 kor. 50 fl.

Felelős szerkesztő és leltulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota, földszint, az udvarban hátul.

Emlékezés.

Nemzeti ünnep augusztus 20-a, a dicsőséges István királyunknak, a keresztény apostolnak az emléknapja. Törvénybe nincs iktatva, de nemzeti ünnep Lajos napja is.

Ünnep, melyet igaz kegyelettel ül meg az egész magyarság, visszaemlékezvén a szabadság lénglelkű apostolára, aki az ő büvös szavának csudás hatalmával kiragadta a tespedésből a nemzetet.

Kegyelettel, lelkesedéssel, eltelvén a Kossuth Lajos nagy emléke iránt való hódolattal ünnepelte meg a magyar nemzet ezt a napot ezuttal is.

Csak emlékezzél is rá magyar nemzet! Róla emlékezvén, erősödj meg a haza iránt való szeretetben. Ha nem nyögünk is immár a zsarnok nyomása alatt, de még mindig nem vagyunk a magunk ura, sorsunknak az intője. És sohasem is leszünk azok, ha megfelelkezünk azokról, amiket ő mondott.

Arra tanított egykoron, hogy kitartással, hévvel, lelkesedéssel legyünk magyarok. És ez az intelem, ez az üzenet hangzik ki most

is abból a szent sirből, melyet virágokkal halmozott el a nemzeti kegyelet.

Az a sir csak azt fődí el, ami halandó volt belőle. De élnek az ideáljai, nem szállt vele sirba az eszme és ami hevítette az ő nagy lelkét, bele oltotta milliók lelkébe, úgy, hogy neve úgy él és úgy fog élni örökké, mint egy glóriás szent eszme, jelentvén a magyar haza imádatát.

Él az eszme, beszél hozzánk, biztat, buzdít, bátorít, amikor fáradni kezdünk, amikor tétovázunk.

És szózatát kell, hogy megértsük.

És meg fogják érteni a nemzet fiait századok távolán át is, mindaddig, míg magyar lakik e földön.

És mint ahogy áhitattal emlékeztünk meg róla ezuttal, úgy emlékezzünk meg róla mindenha, úgy emlékezzenek meg róla a késő unokák is.

Kiállítás Máramaros-Szigeten.

Sziget koronaváros közönségének lelkes ünneplése közben, a kereskedelmi kormányzat legfőbb intézőjének jelenlétében, tegnap nyit meg a Már-

maros-Szigeten rendezett mezőgazdasági és iparkiallitás. Az egész Felvidéknek ünnepe a határszélen rendezett kiállítás és ezt igazolja az a körülmény is, hogy a Máramarossal szomszédos törvényhatóságok küldöttei is megjelentek a kereskedelmi miniszter üdvözlésére, a ki szükségesnek tartá személyesen meggyőződést szerezni az ország eme végvidékének ipari és mezőgazdasági állapotáról. Fontos és jelentős a miniszter látogatása, mert az ott szerzett tapasztalatok alapján tehet majd fontos kormányzati intézkedéseket az ország eme kiválóan exponált vidékének ipari és gazdasági föllendülése érdekében.

M.-Szigetünnepéről tudósítunk a következő részletes tudósítással számol be:

Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter, Nagy Ferencz dr. államtitkár, Szterányi József dr. miniszteri titkár kíséretében ma délelőtt ideérkezett. A minisztert Bereg vármegye határáról, Királyházától kezdve, mindenütt küldöttségek várták. Bereg vármegye küldöttségét Hagara Viktor főispán és Becsky alispán, Máramaros vármegyét pedig Szabó Sándor alispán vezette. Hegedüs miniszter biztosította a küldöttségeket, hogy a kormány kötelességének tartja, hogy fokról-fokra gondoskodjék a nép számára munkáról s hogy így kiragadja a felvidéki lakosságot a kivándorlás karjából.

Máramaros-Szigeten impozáns fogadás várta a minisztert. Az egész város ünnepi díszet öltött, a házakat lobogók és gallyak ékesítették. A minisztert Roszner Ervin báró

A magyar nóta.

A tiszavidéki dalszövetség ünnepére írta:
 Dr. Körösi Kálmán,
 a debreczeni színházban augusztus 24-én elszavalta:
 Szűcs Margit urhölgy.

Lobogjon a kezetekben az a sok
 Büszke zászló, tiszamenti dalosok!
 Hadd susogják légyan ingó szárnyaik:
 A magyar dal ünneppapja van ma itt
 Mennyi zászló, mennyi érzés, mennyi fény
 S mind ez a dal, a magyar dal ünnepén.
 Óh, ha méltón, égi ihletet kapott
 Hangon tudnám üdvözölni e napot!
 Ah, de hozzád melyik szónak zengzete
 Volna méltó dálnak édes ünnepe!

Debreczeni szép leányok, asszonyok,
 Vadvirágos koszorukat fonjatok,
 Koszorut a szent zászlóra, mely alatt
 A magyar név egy világon áthaladt,
 Vadvirágost, mert a nóta úgy terem,
 Mint virágok ember nem járt helyeken,

Vadvirágot nem vetette senkisé
 S száz alakban, ezerével megjelen;
 Hát a szívben annyi szép dalt mi fakaszt?
 Drága népem, a te lelked termi azt.

S hol terem a magyar nóta, hol terem
 Nóta hangján bánat, öröm, szerelem?
 Költő lantján, hogy ha lelke megremeg
 S legszebb álmát öntudatlan lopja meg,
 Rózsabokrok rejtve őrzött fészkeiben,
 Hol a madár elfáradva megpihen,
 Erdő mélyén, — felhők árnyán vagy talán
 Szép leányok csókra szomjas ajakán,
 Fenn a bércezen, lennt a rónán, réteken...
 ...Ki tudná azt megmondani, hol terem?!

S szól a nóta, száll a nóta, messze száll,
 Sebesebben a madárnak szárnyainál,
 Átrepül a bérceztetőkön, tengeren,
 Idegenek messzeföldjén ott terem,
 Hegedűhur lágy szavával hirdeti,
 Hogy milyen szép, árva honja van neki.

Száll a nóta, ajkról-ajkra szálldogál,
 Ki tudná azt megmondani, merre száll?!

Nóta a mi imádságunk, fohászkodunk,
 Nem vétek az hogy mi mindig nóta-zunk.
 A jó Isten meghallgatja, szereti,
 Ha imánkat dalba mondjuk el neki
 S szép egéből ránk mosolyog, ha arra tart,
 Arra száll, hogy: „Isten áldd meg a magyart!”

Ős erényünk hűnek lenni királyhoz
 És e hűség ajakunkra nóta hoz,
 Nóta mellett összecsendül a pohár
 S kedvünk árja felhők ormát érje bár
 Nem felejtjük azt a régi szép szokást,
 Ráköszöntjük a legelső áldomást,
 Ugy amint a „Főti dal”-ban írva áll:
 „A legelső magyar ember a király!”

És ha olykor neki ülünk, búsulunk,
 A hazáról sir a nóta, bús dalunk,
 Lelkeinktől egy egy dalba öntjük át
 Ezer évnek minden búját, bánatát.

A szabadalmazott „JOHN”-féle kémény-toldat minden kéményt megjavít. A szél bármely irányból és bármilyen erővel fúj is, mindig elszívólag működik. A füst kitudatát át nem gátolhatja meg soha. A nap csak kedvező hatást gyakorol a kémény huzatára. Eső javítja a kémény huzatát. Rozsdásodás és kormosodás rendkívül egyszerű szerkezeténél fogva lehetetlen. Felszerelése bárki által eszközölhető. Olcsóbb és jobb minden, ha a csúszó szerkezetű kémény-toldatnál. A szabadalmazott „JOHN”-féle kémény-toldat egy dűl kapható: Lukács Vilmosnál Debreczen, Hatvan-u. 5.

főispán, Mihályi Péter, Nyegre László, Szaploneczay Miklós, Lator Sándor, Herczeg Ferencz, Szentpály Jenő, Szájbely Gyula, Farbaky István, Perényi Zsigmond, Bolgár Ferencz és Várady Gábor országgyűlési képviselők várták. Hegedüs miniszter a nagyszámu és előkelő közönség lelkes éljenzése között kíséretével a megyeházára hajtatott, ahol akkorára már összegyűltek az egyházi, a katonai és a polgári hatóságok küldöttségei. Ott voltak a többek közt Mihályi Viktor gör. kat. érsek, Firczák Gyula püspök, Szerény György polgármester, Bud Titusz gör. kath. vikárius, Gelléri Mór kir. tanácsos és Soltész Adolf, az országos ipar-egyesület küldöttei és Kovács Gyula, a Kereskedelmi Múzeum igazgatója.

Féltizenegy órakor lépett a miniszter a vármegyeháza közgyűlési termébe, amelyet a megjelent küldöttségek zsufolásig megtöltöttek. Roszner báró főispán meleg hangu üdvözlő beszédére Hegedüs Sándor kereskedelemügyi miniszter a többi közt a következőket válaszolta:

Eljöttem ide, hogy a helyszínen közvetlenül ismerkedhessem meg nemcsak azzal, ami van, hanem megtudjam azt is, ami nincs. Eljöttem, hogy a viszonyokkal és az emberekkel közvetlenül megismerkedhessem; mert sokszor egy tekintet, egy kézszerítés többet ér, mint száz meg száz levél. Meg lehetnek győződve, hogy amikor tapasztalom azt az ügybuzgalmat s azt a lelkesedést, amelylyel e megye népe és e megye minden tényezője eszölokat tüz maga elé és azokat elérni törekszik, ez rám szászorososan rója azt a kötelezettséget, hogy fokozott erővel fölhasználjak minden eszközt, amely rendelkezésemre áll, természetesen arányosan és igazságosan, e megye érdekében is, annival is inkább, mert a politikának, csak úgy, mint a hadviselésnek, a legföltettebb helyeket kell legjobban megerősítve és készenlétben tartania. (Élénk tetszés.)

A miniszter ezután bemutatatta magának a küldöttségek tagjait, azután a jelenlevők éljenzése között távozott a terem-ből és a kiállítás megnyitására hajtatott.

A utczákon mindvégig folytonos lelkes éljenzés kísérte a minisztert, a kinek oldalán Roszner Ervin báró főispán neje, For-

gách Klotild grófnő, a kiállítás védője ült. A kiállítás főbejártánál Roszner báró főispán fölkére a minisztert a kiállítás megnyitására. Hegedüs miniszter a következő szavakkal tett eleget a kérésnek:

Örömmel jöttem e kiállítás megtekintésére és annak megnyitására. Meg vagyok győződve, hogy bármit találok, az törekvésüknek komoly tanubizonyossága lesz és hogy a mi hiányt tapasztalunk, azt a közel jövőben kipótolhatjuk. Ezért örömmel nyitom meg ezt a kiállítást és kívánom, hogy a közönség abból minél több tanúságot és hasznót merithessen! (Hosszantaró, lelkes éljenzés)

A miniszter ezután, nagyobb társaságtól kisérve, a kiállítás megtekintésére indult. Mindenekelőtt a háziipari kiállítást szemlélte meg, mely osztály különben az egész kiállítás gerince. Főcélja, hogy a más tájbeli termékek kiállításával az itteni lakosságot oktassa. E célra való tekintettel Hegedüs kereskedelemügyi miniszter sorompóba szállította a Magyar Kereskedelmi Múzeum üzletkezelőségét is, a mely tudvalólag a háziipart értékesítő közege a kereskedelemügyi miniszteriumnak. Ez uton kerültek a máramarosszigeti kiállításra olyan idegen termékek, a melyek a háziipar fejlődését e szegény vidéken előmozdíthatják. A miniszter beható érdeklődést tanúsított ugyszólván minden egyes darab iránt, de különösen lekötötte figyelmét a Magyar Kereskedelmi Múzeum gyűjteményes kiállítása, a melynél Elek Pál igazgató kalauzolta.

Innen a miniszter a mezőgazdasági termékek csoportjához ment, majd a bányászati és kohászati kiállítás következett. Végül az erdőtermékek tartalmas kiállítására, a faipar különféle termékeire került a sor, a melyek közt első helyen állanak a magyar állami erdők termékei. Délig járt a miniszter a kiállításban s azután a vármegyeházán levő szállására távozott.

POLITIKAI HIREK.

Krieghammer bukása — Imbár kétségtelen, hogy Krieghammer közös hadügyminiszter bukása a befejezett tények

közé tartozik. A N. Fr. Pr. e tárgyban tegnap vezető helyen irt cikkében megemlékezve a Krieghammer bukásáról szál-longó hírekről, felemliti, hogy ugy Magyarországon, mint Ausztriában hivatalban lévő miniszterek közül egyetlen egy sincs, aki akár alárendeltjei, akár a hatóságok, akár a közönség előtt olyan kevés rokonszenvenvel találkozna, mint báró Krieghammer és éppen ezért bukása nem fog feltűnést keltetni sehol. Hivatalos működéséhez semmi reform emléke nem fog fűződni és a közös hadsereg könnyen fogja nélkülözni.

Feloszlott gyűlés. — Molnár Jenő orsz. képviselő Szentesen gyűlést hívott egybe, de mint egy távirat jelenti, a hatóság feloszlatta, mert bejelentve nem volt.

Horánszky Nándor beszámolója.

— Távirati tudósítás. —

Szepsi, augusztus 26. Horánszky Nándor csak délután 4 órakor fogja beszámolóját tartani. A Horánszky kíséretében levő képviselőktől már előre annyi szivárgott ki, hogy Horánszky teljes programot fog adni, melynek keretében különösen a közigazdasági kérdésekkel foglalkozik behatóan és igen határozottan ki fogja jelenteni, hogy a kormánynak minden reakcionárius áramlattal szemben állást kell foglalnia és hogy Magyarországon lehetetlen más, mint szabadelvű politikát követni.

Budapest, augusztus 26. Horánszky Nándor ma tartotta meg beszámolóját választókerületében Sepsiben, mely elé már hetek óta feszült várakozással néztek a politikai körök. Az érdeklődés különösen a Horánszky közigazdasági nézetei felé irányult s kíváncsian várták, hogy Horánszky melyik irányzat hive, a merkantilizmusé avagy az agrarizmusé.

Azok, kik Horánszkytól egyik vagy másik irányzathoz való csatlakozást vártak, erősen csalódtak, amennyiben Horánszky a kormány politikájának előtérbe állításával kijelentette, hogy a közigazdaság minden ága egyenlően fon-

Rázenditjük azt a bővös „Szózat“-ot,
Mely olyan sok honfi szívet áthatott
S elregéli, elbeszéli ez a dal,
Mennyi fénynyel hűlt reánk a diadal,
Ezt a földet, a mely „ápol s eltakar“
Vére árán mint tartá meg a magyar;
Vére árán, óh mert nincs egy talpnyi tér.
Melyet meg ne szentelt volna honfi vér.
Szent ez a föld: — minden röge temető...
... „Rög veri már a magyart a teremtő!“ ...

Hányszor volt, hogy sorsunk átka ránk szakadt
S nem volt akkor még dalolni sem szabad.
Kebünkben a hosszú rabság adta kin
Nem könnyebbült egy-egy dalnak hangjain.
Erdők mélyén sirt csak a dal, hol a sok
Árva honfi rejtve üzve bújdosott.
Fájó emlék e sok átélt gyászidő,
Fájdalmától ajakunkra nóta jő,
Nóta, melyre megmozdul a lomha rög.
Melyben egy nép izzó lelke menydörög
S talpra hívó nóta hangján esküszünk,
„Esküszünk, hogy rabok továbbnem leszünk

Hát te fájó s mégis édes érzelem,
Földi létben égi sugár: szerelem!
Van-e még nép e világon valahol,
Mely te rólad, mint a magyar, úgy dalol?
Van-e ily hév nótában a világon:
„Szeretlek én egyetlen egy virágom“?
— Szív, ha rajta a csalódás gázol át,
Hol tudná úgy dalba sírni bánatát,
Mint, a hogy egy kis tilinkón kireppen:
„Búra-búra, búbanatra születtem“?!
— Ha szerelem ragyog a szív tavaszán,
Boldogságot zeng e olyan igazán,
Mintha csendül lány ajakon vídám dal:
„Kis ablakom be van nőve virággal“?...
— Hegyünk-völgyünk szerelemdal tölti meg,
Ez susog az árnyas erdő tölgyinek,
Messze látszó pástortűzben ez lobog,
Messze hangzó vig patakban ez csobog,
Holdas éjjel, hajnalálmon, hegedűn,
Ez sír olyan mélabusan, gyönyörűn.
— Ah, ha jön a búcsú óra, ... már közel...
S két szerelmes hű kebelnek vélni kell,

Felsír a dal, hogy lelünk is sír bele:
„Lehullott a rezgő nyárfa levele“.
— És ha jó a sanda érdek, hogy kaján
Sima szóval győzzön a szív szent jogán,
Dalos ajkon nóta rá a felelet:
„A virágnak megtiltani nem lehet“.

Jertek elő tiszamenti dalosok,
Zengjen össze nótamondó ajkatok,
Dalba fonva a szerelmet, a hazát,
Mindent ami a magyarnak üdvöt ad.
És ha nóánk ennyi ajkon összezeng
Örök Isten hallod e azt odafent?!
Bennünk a te dalteremtő lelked él,
Vedd szivedbe, a mit ajkunk dala kér.
Bármi sorsot küld e népre szent kézed,
Ép hitünkkel elviseljük végzeted,
Jobb jövőért hű bizalmunk nem lazul —
Óh, csak a dalt, azt hagyj nekünk vigaszul,
Ez legyen, mi jóba'-rosszba' összetart,
Nótás kedve soha-soha el ne hagyja a magyart!

tos lévén, azokra egyforma súlyt kell helyezni. Közöttük ellentét nincs, sőt egymást kiegészítik s ennél fokva vissza kell szorítani minden oly törekvést, mely egyik vagy másik ágazat ellen irányul. A kormány határozottan állást is foglalt már ilyen értelemben s utját állani igyekszik minden egyoldalúságnak.

Rendkívül fontos és érdekes a beszámoló az azon része, mely a köztisztviselők mozgalmára, illetve helyzetük javítására vonatkozik.

— Közgazdasági helyzetünk javítandó — mondotta Horánszky — a takarékoság elvéhez kell fordulnunk, azonban vannak oly igények, melyeket még a legszigorubb takarékoság mellett is ki kell elégíteni. Ilyen a tisztviselői kar fizetésjavítása.

Horánszky e végből szükségesnek tartaná a végleges rendelkezési törvény megalkotását és pedig oly formán, hogy a VIII.—XI-ik rangosztályban legfeljebb öt év alatt évi 20 százalékkal, a többi rangosztályokban pedig tíz év alatt évi 10 százalékkal folyósítva adná meg az emelt összeget. Fedezetül szolgálna részint az államgépezet egyszerűsítése, részint pedig a munkakerő nagyobb kihasználása által elérendő megtakarítás. Hozzá teszi és hangsúlyozza még Horánszky, hogy a szolgálati szabályzat megalkotásának nincsen semmi akadálya.

A takarékoság elvét a kormányzat minden ágában érvényesíteni kell és pedig egyszerűsítések által és a feleslegesség kiküszöbölésével.

Halaszthatatlannak tartja a legsürsebb intézkedést a közép és kisbirtokos osztály megmentése érdekében.

Végül ismertette még a vámpolitikát.

A választók köszönettel fogadták a nagy horderejű kinyilvánításokat s egyhangulag újból jelölték Horánszkyt képviselőjükül.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ **Váltóhamisító asszony.** Rác Gáborné K. Szabó Mária bősörményi jómódú asszony, aki férje tudta nélkül váltókat számítottatott le a városi takarékpénztárnál. Csupán szomszéd asszonyát Varga Gábornét avatta be ezen titkaiba, a ki a váltók értékesítését és forgatását is teljesítette. A bősörményi városi takarékpénztár igazgatójának gyanusnak tünt fel, hogy az asszony férje nélkül több váltón szerepel, ezért egy találkozás alkalmával megkérdezte Rác Gábornétól, hogy ezek a váltók mind tőle származnak-e. Rácné a takaréknál forgalomba levő 10 váltóból csak hármat ismert el saját aláírásának. — Minthogy az összes váltók értékét Tóth Lajosné vette át a takarékbán, a gyanu ellene irányult, hogy a többi váltókat hamisította. A váltókon Tóth Lajosné és Rác Gáborné aláírásain kívül Somosi Klára és Tóth Lajos nevek szerepelnek. A vád szerint Tóth Lajosné az összes aláírásokat

hamisította, ellenben a bűnös asszony azzal védekezett, hogy a váltók mind Biró Gábornétól erednek és azok mind a férje tudta nélkül csinált tartozások. Azt elismeri, hogy Biróné unszolására a férje nevét aláírta annak tudta és beleegyezése nélkül. A törvényszék tegnap tárgyalta ezen ügyet dr. Oláh Miklós elnökölete mellett. Rác Gáborné itt is azt bizonyította, hogy a szóban forgó váltókat nem írta alá és azok értékét nem vette fel. De ezzel szemben Sóvágó Gábor ügyvéd, a takarékpénztár jogtanácsosa azt adta elő, hogy előtte ugy Rácné, mint édes anyja Somosi Klára, mikor írásukat összehasonlította, ugy nyilatkoztak, hogy meglehet, hogy az összes váltókat aláírták. Ennél fogva a törvényszék Rác Gábornét nem bocsájtotta esküre. A törvényszék csupán azt állapította meg, hogy Varga Gáborné a férje aláírásait hamisította és ezért hét hónapi börtönrre ítélte.

§ **Lopásért kilencz hónap** Sárga czipős, jól öltözött fiatal ember előtt hirdett ki tegnap a debreczeni törvényszék súlyos ítéletet. Marosán János, ezélt debreczeni lakost, a törvényszék több rendbeli lopásért 9 hónapi börtönrre ítélte. Dr. Oláh Miklós törvényszéki bíró olvasta fel vádlott előtt ezen ügyben a tábla határozatát, mely szerint az első bíróság ítéletét megerősítette. Marosán János nem nyugodott meg, felebbezett a kuriához.

§ **A bírósági irnok büntetése.** A törvényszék Karacs Sándor püspök-ladányi járásbírói irnokot súlyos testi sértés vétségéért 4 hónapi fogházra, Karacs Ferenczet pedig 2 hónapi fogházra ítélte. Ezen ítélet a tábla és a tegnap kihirdetett határozat szerint a legfelsőbb bíróság is helyben hagyta. Az ítélet kihirdetése után Simonffy ügyvéd a vádlottak képviselőjében előadta, hogy új bizonyítékok alapján, — melyek vádlottak javára szólnak — újra felvétel iránti kérvényt nyújtott be a törvényszékhez, kérte tehát a büntetés foganatba vételét annak tárgyalásáig elhalasztani. A törvényszék azonban a jogerős kuriai ítélet alapján átadta elítélteket a kir. ügyészségnek.

Hatvanezer koronás ékszerlopás Budapesten.

— Távirati tudósítás. —

Budapest, augusztus 26.

Évek óta nem történt már hasonló nagy lopás a fővárosban, mint a múlt héten fedeztek fel egy jól ismert budapesti ékszergyárban.

A tolvaj egy fiatal leány, a kit a vőlegénye rántott a bűnbe. Hónapok óta üzték a lopást és a gyáros bevallása szerint hatvanezer koronát érő ékszert vittek el a gyárból.

A regényes részletekben bővelkedő, feltűnést keltő bűnügyben Bónis János vezeti a vizsgálatot, a melyről tudósítónk a következőket távirja:

A Károly-körút 24. számú házában van Krieglér Dávid arany- és ezüstmű ékszergyára, a mely nagy kiterjedésénél és

összeköttetéseinél fogva egyike a legelőkelőbb fővárosi ékszergyáraknak.

Három év óta a Krieglér Dávidnak valóságos jobbkeze volt az üzletben Majláth Irma, egy 17 éves, igen csinos szőke leányka. Elárusítónő volt az üzletben, valósággal vezette a gyárat s ügyessége és megbízhatósága miatt szinte nélkülözhetlenné vált.

Igy történt meg azután, hogy a mig Krieglér a gyárával volt elfoglalva, Majláth Irma az üzletben a legfontosabb adás-vételeket bonyolította le, szabadon rendelkezve az üzletben felhalmozott drágaságokkal.

Krieglér teljesen megbízott a leányban s éppen ezért óriási volt a meglepetése a mikor e hónap 23-án, csütörtökön, egy ismerőse figyelmeztette, hogy a leány lopja.

— Többször láttam, hogy ékszereket rejt a kézi táskájába és haza viszi. Jó volna a lányt megfigyelni.

Krieglér a figyelmeztetésre még aznap megfigyelte a leányt és nagy meglepetéssel látta, hogy az több gyémánt és briliántköves gyűrűt csomagol a táskájába.

Nyomban a leány távozása után átvizsgálta az üzletet s ekkor fődözte fel, hogy rengeteg ékszer hiányzik. A kellemetlen felfedezésre másnap megtette a rendőrségen a feljelentést, a hol nyomban megindult a vizsgálat.

Majláth Irma édesanyjánál lakott, Majláth György volt kalaposmester özvegyénél. Az özvegy asszonynak két leánya volt. Zsófi, a ki 15 esztendeig volt Krieglér szolgálatában s a ki három évvel ezelőtt férjhez ment, Irma nővérét protezsálta be a helyére. Majláth Irma három év óta volt Krieglérnél. Ebben az időben megismerkedett Schmiedt Antal József mulakattossal, a ki a Baross-utca 78. számú házában lakott. A fiatalok megszerették egymást de a leány édes anyja hallani sem akart viszonyáról. A fiatalok azonban titokban találkoztak s ez volt Irma veszte. Ez év márczius havában Schmiedt beállított Majláthné Csengeri-utca 5. szám alatt levő lakásába s azzal lepte meg, hogy házat építtetett az Angyal földön, Üteg-utca 19. sz. alatt, a Winkler-féle telken. Önálló lett. esaternatisztító vállalatot indított és meghívta a házába az özvegy asszonyt. Az ki is ment és meggyőződött arról, hogy Schmiedt egyszerre meggazdagodott. Most már beleegyezett a házasságba s e hónap 28 ára volt kihívve az esküvő.

Az öregasszonynak is gyanus volt a hirtelen meggazdagodás, de megnyugodott, a mikor a leánya felvilágosította:

— Nyert is, meg Krieglér is adott neki kölcsön, hogy megtörténhessék esküvőnk.

Az özvegy asszonyra azonban szörnyű csalódás várt. Pénteken reggel beállítottak az Üteg-utca 19. számú lakásába és kijelentették:

— Házkutatást tartunk!

Összeturták az egész lakást, itt azonban nem találtak semmit. Átmentek Schmiedt irodájába s a számszám-ládát feltörve, meglőtték azt, a mit kerestek. 119 arany ékszerről szóló zálogcéduját s temérdek gyűrűt, órát és láncot találtak. Ez a felfedezés bebizonyította, hogy Majláth Irma volt a tolvaj, a ki vőlegényének, Schmiedtnek adta át az ékszereket értékesítés végett. — A leányt még pénteken letartóztatták. A vallatás során beismerte a lopást. Az intelligens fiatal leány zokogva ismerte be:

— Mindennek Antal az oka.

— Schmiedt Antalt, a ki péntek óta nem is volt otthon, szombaton éjjel Ós-Budavárban tartóztatták le, a hol egy leánnyal mulatott. Krieglér Dávid gyára-

ban most folyik a leltározás és eddig hatvanezer korona kárt állapítottak meg. Nincs azonban kizárva, hogy a gyáros vesztesége még nagyobb. A letartóztatott jegyespár ellen a rendőrségen tovább folyik a vizsgálat.

SZÍNHÁZ.

A színház ügye Minél tovább húzódik a színházi döntés ügye, annál erősebben foglalkoztatja ez a város közönségét. Talán színház ügyében még sohasem nézett olyan kíváncsi érdeklődéssel a nagy közönség tanácsi határozat elé, mint éppen most. Szeretné már tudni mindenki, hogy mi lesz az eredmény, hogy határoz, kinek a javára dönt a tanács. A kérdés élénk pertraktálása során mérlegelik mindenféle a szavazatokat s a kiszivárgott vélemények alapján tudni vélik azt is, hogy a tanács tagjai csaknem egyformán oszlanak meg Komjáthy és Makó mellett. Ha szavazategyenlőség lenne a tanácsban, akkor az elnöklő Simonffy Imre polgármester dönt egyik vagy a másik pályázó javára. Különben úgy értesültünk, hogy a tanács csak a csütörtöki ülésében veszi elő a színházi pályázatok ügyét.

Kis gyermekek műkedvelő előadása. Nyolcz-tíz éves apró gyermekek műkedvelő előadást rendeztek tegnap a bankpalotában. *Egy kis tévedés* című vígjátékot adtak elő, amelyben Tóth Mariska, Mandel Irénke, Kovács Julia és Balog Aranka tüntek ki ügyességükkel. Azután egy sikerült élőképet mutattak be, amelyben résztvettek: Kovács Eszti, Tóth Mariska, Kovács Julia, Balog Aranka, Mandel Irénke és Kohn Erzsike. Volt szép közönségük is, amely lelkesen tapsolt az apró műkedvelőknek, sőt volt három korona öt fillér bevételük is és ezt a derék kicsinyek a szegények ingyen kenyérére adták. Az előadás rendezése a Tóth Mariska és Kovács Julia érdeme.

TANÜGY.

Értesítés. Az ev. ref. főiskolában elhelyezett elemi iskolákban a beiratás szeptember hó 2. és 3-ik napján megy végbe. Az I ső osztályba belépni kívánó gyermekek keresztlevelet és himmlőltási bizonyítványt tartoznak felmutatni. Ugy ezek mint a többi osztályokba felvételt kívánók 1 kor. tisztogatási díjat és 30 fill. orsz. tan. nyugdíjilletéket tartoznak előzetesen befizetni. A más vallású és nem helybeli illetőségű növendékek, a fentebb kitett összegén kívül, 8 kor. tandíjat fizetnek az ev. reform. egyház pénztáránál. Az ev. reform. tanítóképző intézet gyakorló iskolájában a tanítás szintén szeptember hó 2-án veszi kezdetét. Ugyanakkor fizetendő be a tisztogatási díj (1 kor.) és orsz. tan. nyugdíjilletéken kívül (30 fill.), az évi tandíj 20 korona. Debreczen, 1901. évi aug. hó 26. Kovács Lajos, ev. ref. tan. képző int. igazgató, a főiskolában levő elemi iskolák felügyelője.

A tanuló ifjúság szünidei munkássága A debreczeni tanuló ifjúság „Egyetértés” önképző köre e hó 25 én tartotta meg komoly és vig szavalmati versenyét és ugyanakkor hirdették ki az irodalmi pályázat eredményét is. Komoly szavalmaton a díjat Szombaty Kálmán nyerte el, a ki Petőfi Sándornak „Apostol” című költeményéből szavalmata el a második részletet, mely szavalmata igazi tehetségéről tesz tanúságot. Megdicsértetett: Varga Lajos. Víg szavalmatnál Lőrincz Jenő hatásos szavalmata nyerte el a díjat, míg Bán István megdicsértetett. Irodalmi pályázat első díját Lippe Árpád, második díját Mókus Márton nyerte meg. Dicséretet kapott: Kiss Sándor és Bán István. De méltó dicséret is illeti őket, hogy a szünidő napjaiban is foglalkoznak szellemi erejüket fejlesztő komoly munkával.

Iskolai értesítés. Tisztelettel értesitem a közönséget arról, hogy ev. ref. egyházunk utcai elemi iskoláiban a beiratások ideje szeptember 2 től 4-ig délig tart és pedig mindenik iskolában d. e. 8-11-ig, d. u. 3-5 óráig. Az I-ső osztályba iratkozó növendékek keresztelési jegyükkel és himmlőltási bizonyítványukkal ellátva abban az I-ső osztályu iskolában jelentkeznek, mely lakásukhoz legközelebb esik. Azok a tanulók, kik már a múlt évben iskoláinkba jártak, annál a tanítónál jelentkezzenek, a kinek a múlt évben tanítványai voltak. Szeptember 5-én és 6-án — amennyiben iskoláinkban még üres hely lesz — az iskolaszék elnöke veheti föl a jelentkezőket, de a késedelem oka a szülők által igazolandó. Református egyházunkban adót nem fizető szülők gyermekei csak a tandíj befizetését igazoló nyugta felmutatása esetén vehetők fel. Ezek a tandíjat — évi 8, azaz nyolcz koronát — egyházunk adópénztáránál fizetik be. Ezenkívül kivétel nélkül minden növendék egy korona tisztogatási díjat és 30 fillér tanítói nyugdíjintézeti járulékot köteles a beiratkozás alkalmával lefizetni. Az ismétlőiskola kötelesek szept. 8 án tartoznak megjelenni a lakásukhoz legközelebb levő ismétlő iskolában. Debreczen, 1901. évi aug. 23. Kiss Albert, az ev. ref. iskolaszék elnöke.

ÚJDONSÁGOK.

*** Dr. Benedek János — képviselőjelölt.** A h.-böszörményi függetlenségi párt lelkes fogadtatásban részesítette vasárnap dr. Benedek Jánost s a vele odautazott dr. Bakonyi Samut Kertész Jánost és Mihályt. Még délelőtt gyűlést tartott a párt, a melyen egyhangulag lelkesedéssel kiáltották ki dr. Benedek Jánost képviselőjelöltjükül. Az után küldöttség hívta meg dr. Benedek Jánost, akit Sóvágó Gábor, a párt elnöke üdvözölt, kijelentvén, hogy hite, reménye az, hogy azt a zászlót, amelyet Boeckai szabad hajdúi mindég di-

adalra juttattak a jövő választásnál a dr. Benedek János nevével fogják diadalra juttatni. Lelkesítő hatású sgyakran éljenzéssel megszakitott beszédet mondott erre dr. Benedek János. Elfogadom — ugymond — a jelöltséget. Felragadom a felém kínált zászlót: Utánam hajdu testvérek! Hasonló hatással beszélt dr. Bakonyi Samu s lelkesen szólott Kertész János is. Sóvágó Gábor elnök rekesztette be jelöltjük dr. Benedek János éltetésével a pártgyűlést. Szeptember nyolczadikán Kosuth Ferencz is elmegy Böszörménybe s akkor fogja dr. Benedek János programbeszédét megtartani.

*** Löttek annak.** Nagyné asszony két libát lábánál fogva összekötött s ugy vitte haza a vállán. Mikor a Szent Anna utcán haladt, meglátta ezt egy rendőr s figyelmeztette Nagynét, hogy a rendőrség most szigoruan örködik a felött, hogy az állatok ne kinezassanak. Kösse ki a libák lábát s emberségesen hajtsa maga előtt, mert különben feljelenti és megbüntetik. Nagyné gyorsan készen volt a lakonikus válaszzal és csak annyit mondott: „Löttek annak.” A rendőr pedig bebizonyította, hogy az ő szava áll. Megtette a feljelentést és Nagynét megbüntették. Nem valami jelentős mozzanat, mégis regisztráljuk az esetet, mert Debreczenben nagyon sokan hordják így haza az aprómarhát s ha nem tudják, hogy ezért büntetés jár, fogják hordani még tovább is. Aki büntetni akarja magát, hát csak hordja.

*** Hirtelen halál a boltban.** Tegnap délután részvétet keltett az a haláleset, a mely Debreczen egyik főtéri üzletében történt. Katz Hermann férfiruhakereskedő halt meg hirtelen a saját üzletében. Néhány perccel előbb még kedélyesen beszélgetett az Emke kávéházban. Onnan hívták az üzletbe, ahol vevők várahoztak reá. Alig váltott velük néhány szót, hirtelen rosszul lett, ugy, hogy az üzlet személyzete dr. Burger Péterért sietett, aki csakhamar meg is érkezett s Katz Hermannnál injektiót alkalmazott. Néhány pillanatra még visszanyerte eszméletét, de azután örök álomra hunyta le szeméit. Időközben telefonoztak nejeének, de mitsem szólottak arról, hogy férje állapota aggasztó. Mikor neje megérkezett, akkor már Katz Hermann halott volt. Csak megérkezése után tudta meg a szomorú esetet s ez olyan megrázó hatással volt reá, hogy ajultan rogyott le. A hirtelen haláleset híre néhány percz alatt terjedt el s csakhamar nagy tömeg lepte el az üzlet előtti tért s csak azután oszlott el, mikor a kirakatok rollóit lehúzták s félragasztották rá ezt a felirást: „Haláleset miatt zárva.”

A család által kiadott gyászjelentés a következő: Özv. Katz Hermanné, szül. Freller Hermin, ugy a maga, mint alólírottak nevében a legmélyebb fájdalomtól lesujtva tudatja felejtethetlen férje, testvérük, veje, sógoruk és nagybátyjuk Katz Herman urnak f. hó 26-án délután fél 3

órákor élete 44 ik, boldog házassága 17-ik évében hirtelen történt elhunytát. Drága halottunk földi részei aug. hó 27-én, d. u. 4 órákor fognak Arany János utca 2. sz. a. lakásunkból az izraelita sirkertken örök nyugalomra tétetni. Mely végtisztességtételre rokonainkat, barátainkat és jó ismerőseinket bánatos szívvel meghívjuk. Debrecen, 1901 aug. 26. Nővére Pollák Lázárné sz. Katz Róza férjével és gyermekeivel. Testvérei: Katz Jakab és neje gyermekeivel, Kovács Bernát és neje gyermekekkel, Kovács Vilmos. Anyósa öz. Freller Adolfné, sz. Glaser Fanny. Sógornői: Schgrz Zsigmondné sz. Freller Rozsina férjével. Erdélyi Viktorné sz. Freller Nina férjével. Sógora Freller József és neje. Unokaöccsei: Bányai Marcel, Erdélyi Ede, Erdélyi Gyuri.

*** A főorvos jelentése.** Dr. Sárváry Gyula, Debreczen város tisztifőorvosa tegnapelőtt jelentést terjesztett a polgármester elé, amelyben az óvodák és gyermekmenházak megnyitásának elrendelését kéri. A tisztifőorvos kifejti jelentésében, hogy az óvodák és gyermekmenházak június 20-ika óta a fellépett kanyaró járvány miatt zárva vannak, mivel azonban a járvány már megszűnt, semmi akadály sem forog fenn, hogy a gyermekek újból óvodába mehessenek. A polgármesteri hivatal a tisztifőorvosi vélemény alapján tegnap már megadta az engedélyt az óvodák és gyermekmenházak megnyitására s az erről szóló végzéseket holnap vagy holnapután kézbesítik a jelzett intézmények vezetőségeinek.

*** Eljegyzés.** Király Gyula előnyösen ismert iparos, ház- és földbirtokos, eljegyezte Mórincz András szép és kedves leányát Juliskát.

*** Ipartestület kontra Mannheim.** A debreczeni ipartestület panaszára indította meg a rendőrség bünyügyi osztálya az eljárást Mannheim József fővárosi szabó ellen megrendelések gyűjtése miatt. Mannheim tudvalevőleg azzal védekezett, hogy meghívásra jött Debreczenbe. Az eddig kihallgatott tanúkon kívül még egyre hivatkozott a panaszlott és azt ma délelőtt hallgatják ki a rendőrség bünyügyi osztályánál. Délután 3 órákor, már kihirdetik az ítéletet is.

*** Az ev. ref. egyház presbyteriuma** az augusztus hó 22-én el nem intézett ügyek tárgyalása végett augusztus hó 27-én kedden délután 3 órákor, a szokott helyen másodszori meghívásra gyűlést tart, melyen tehát az egyházi törvények 30. § a értelmében a jelenlevők többsége határoz. Az elnökség.

*** Halálozás.** Polg. Nagy Mihályt fájdalmasan sujtja szeretett neje Vass Juliánna elhalálozása. Hült tetemei 27-én d. u. 3 órán Garay-utca 26. sz. házuktól a nagytemplomban tartandó gyászszertartás után a Hatvan utcai temetőben tétetnek végnyugalomra.

*** A küldöttek visszatérése.** Komlóssy Arthur főjegyző és Király Gyula tanácsnok, akik a mármaroszigeti kiállítás Debreczen város hatóságát képviselték, a tegnap délutáni gyorsvonattal hazatértek.

*** Ezer korona a munkásokért.** A debreczeni István gőzmalom munkásai szombaton avatták fel önképzőkörük szép lobogóját. Az ünnepély alkalmából a malomigazgatósága huszonegy órára beszüntette a malom működését. Az igazgatóság e ténye könnyen siklott el a közönség szeme előtt, pedig ebben a munkások ünnepének tisztelete mellett nagy áldozatkészsége is megnyilatkozott. Mert az, hogy a malom huszonegy óráig szünetelt, ezerkoronát jelent. A malom igazgatósága tehát szépen meghozta a maga anyagi áldozatát derék munkásai ünnepéért. De meghozta a nagy közönség is, amely a zászlószegekért jelentékeny összeggel gazdagította a nemes czállal működő s erre méltó egyesületet. Csak azt jegyezzük még meg az ünnepélyről hozott tudósításunk kiegészítésül, hogy a zászlót közadakozás útján szerezték be s a zászlószalagot a zászlóanya adományozta.

*** Népiünnepély.** A kerékpáros egyesület vasárnapi népiünnepélyének rendezőbizottsága közreműködésre kérte fel a Petőfi-dalkört is. A dalkör elfogadta a meghívást s néhány szép dal előadásával fog közreműködni a népiünnepélyen.

*** Dr. Csabai Új Kálmán orvos** (lakik Kossuth-utca 45. sz. a.) utazásából haza érkezvén, orvosi gyakorlatát megkezdte.

*** Hol a két ló?** Tihanyi János is ezt szeretné tudni, mert két lóva eltűnt a Nyulasról. Be is jelentette ezt a rendőrségnél, hátha annak sikerül megtudni.

Elveszett biztosítási kötvény és keresztlevél. Tegnap este 6 óra tájban a Piacon a Csapó utcától a Miklós-utcaig menve elveszett egy biztosítási kötvény és egy keresztlevél. A szives megtaláló — mivel ugy sem veheti semmi hasznát — illő jutalmat kap, ha kiadóhivatalunkba juttatja.

*** Tőketörlesztéses kölcsönök** fél-évenként tőke és kamatra 1000 forint után csak 26 forint fizetendő. — Személyhitelre: katonatisztek, 800 frton felüli fix fiz. hivatalnokok, 500 frton felüli nyugdíjasok részére 15-évi törlesztésre. Lakások és szántóföld bérletek, ingatlanok adásvétele sat. gyorsan eszközöltetnek Debreczen, — nagytemplom mellett, Péterfia felől — Rácz Béla kereskedelmi irodájában.

*** Elveszett** tegnap délelőtt 10 és 11 óra közt a Mester-utcától a Hungária kávéházig egy kis arany óra lánczczal együtt. A szives megtaláló illő jutalomban részesül, ha a Búdi utca 7. szám alatt tulajdonosához juttatja.

*** Liliom arcz- és kézoróme** szepőt, májfoltot és kiütéseket feltétlenül eltávolít, teljesen ártalmatlan, ezért a Liliom szappannal együtt a hölgyek legkedveltebb toilettozikként képezi. Eredeti minőségben

kapható L. Kovács Nándor gyógyszerésznél a „Fehér Hattyu“ gyógyszerertárban, 35 és 50 kros tégelyekben, a krémhez való Liliom szappan ára 35 kr.

*** Elveszett** aug. 25-én, vasárnap délután a nagyerdei Lövdétől a Simonyi-ut közepéig terjedő uton egy fél gyémánt fülbevaló. Kéretik a becsületes megtaláló azt e lap kiadóhivatalába vinni, a hol nagy jutalomban részesül.

*** Kovács-féle Köszvény-szesz** gyorsan elmulaszt mindennemű hülésből származó rheumát, szaggatást fogfájást stb. Kapható kis üveggel 35 krért, nagyobb és erősebb hatásúval 80 krért, L. Kovács Nándor gyógyszerésznél a „Fehér Hattyu“ gyógyszerertárban.

TÁVIRATOK.

Képviselőjelölés.

Török-kamissa, augusztus 26. Az itteni szociáldemokrata-párt tegnap délután népgyűlést tartott, a melyen dr. Goldner Adolf, a magyarországi szociáldemokrata párt egyik ismert nevű vezére tartotta programbeszédét. A nagyszámban egybegyűlt választók a hatásos beszéd után gr. Goldnert óriási lelkesedéssel képviselőjelöltjüké kiáltották ki. A népgyűlésen Sándor Mihály gazda elnökolt.

A zágrábi hadtestparancsnokosság.

Budapest, augusztus 26. Zágrábból jelentik, hogy Bechtolsheim zágrábi hadtest parancsnok megrendült egészségi állapota miatt megváltik állásától s helyet ad Lipót Salvator főhercegnek. A főherceg nem régiben már volt zágrábi hadtestparancsnok, azonban politikai okokból távoznia kellett onnan.

Párbajban agyonlőtt herceg.

Budapest, augusztus 26. Szent-Pétervárról táviratozzák, hogy egy ottani kereskedő párbajban agyonlőtte Wittgenstein herceget. A párbaj abból keletkezett, hogy a kereskedő vasuti kocsiban rendre utasította valami okból a herceg két barátnőjét, két orfeum-énekesnőt.

Hajó összeütközés.

Páris, augusztus 26. Hawreből jeltenti egy szük szavu távirat, hogy a „Luzitani“ nevű gőzös összeütközött a „Lambottó“-val. A „Luzitani“ elsüllyedt s személyzetéből négy ember a vízbe fullt.

Az elhagyott nő bosszuja.

Budapest, aug. 26. Véres bosszút állott ma délelőtt egy leány a kedvesén, aki eserből hagyta. Hankus Berta szakácsné,

aki jelenleg özv. Tamási Istvánnál szolgál a váci-utca 21. szám alatt, négy évig viszonya volt Pozsonyi Ambrus cipész segédével, aki a Rottenbiller-utca 38. szám alatt lakik. A szakácsnének Pozsonyitól már két gyermeke van. Hankus Berta már régóta arra akarta bírni a cipész-segédet, hogy vegye feleségül, de az nem akart róla tudni. Ma reggel 9 órakor a szakácsné piacra ment a városháza kapuja alatt meglátta, hogy Pozsonyi egy másik leánnyal van kihirdetve. Hankus Bertát ez a dolog kihozta sodrából és elhatározta, hogy felelősségre vonja a hűtlen embert, Pozsonyi az Almásy-tér 11. sz. alatt egy bőrkereskedésben volt alkalmazva. Ide sietett a leány, utközben azonban az Erzsébet-köruton egy nagy konyhakést vásárolt. A szakácsné Pozsonyit az üzletben találta és heves szóváltásba elegyedett vele, miközben egyszerre csak előrántotta az új konyhakést és Pozsonyit a fején és lábán több helyen megszurta. Különösen súlyos az a két 10 centiméteres hosszú vágás, melyet a leány késével Pozsonyi bal arcán ejtett. Rendőrök jöttek s mindkettőt a VII. ker. kapitányságra vitték, ahol kihallgatták őket. Ezalatt megérkeztek a mentők is, akik a súlyosan sérült Pozsonyit a Rókus kórházba szállították. Hankus Bertát, aki tettét beismerte, a rendőrség letartóztatta.

Főherceg hadgyakorlaton.

Pápa, augusztus 26. Frigyes főherceg a pozsonyi hadtest hadosztály gyakorlataira vasárnap délután Páparra érkezett. A pályaudvaron a polgári hatóság nevében Mészáros polgármester, az állomásparancsnokság részéről pedig Gyurics alezredes fogadták. A főherceg két napig marad Pápan.

Budapest, aug. 26. Bukarestből jelentik, hogy a román külügyminiszter az európai hatalmakhoz jegyzéket fog intézni a bolgár-macedon bizottság üzelmei és Sarafov felmentése tárgyában. A külügyminiszter kifogja jelenteni, hogy ebben a dologban nem szándékozik további lépéseket tenni és az egész ügyet a hatalmak kezeibe teszi le.

A czár békejavaslatai.

Budapest, augusztus 26. A párisi „Rappal” állítólag biztos forrásból írja, hogy a czár kész békefeltételekkel fog Párisba jönni, minthogy mielőtt Dunkeueban francia földre száll, találkozni fog Edvárd angol királylyal. — Nevezett lap szerint a két brit köztársaság függetlensége elismertetnék, ellenben az angolok nagy hadisarczon kívül megkapnák az aranybánya vidékét, a „Rand”-ot. A czár békeközvetítésének, bizonyos alapot ad az a körülmény, hogy Leids transzvaali követ Párisba utazott, egy belga lap szerint azért, hogy a „béke iránt tárgyaljon.”

Templomégés.

Budapest, augusztus 26. Szikszóból jelentik, hogy ott a református templom teteje tegnap délben kigyuladt. Miután Szikszón tüzoltóság, de még tüzi fecskendő sincs, a templomban összegyűlt

hívek felrohantak a padlásra és egyszerűen leverték az egész tetőt.

A búr háború.

London, augusztus 26. A Reuter-ügynökség jelenti Fokvárosból tegnapról: Burghersdorfbán 149 embert árulás miatt elítéltek. A vádlottak nagyobb részétől megvonták a polgárjogot.

London, augusztus 26. Kitchener lord táviratozza Pretóriából e hó 24-ről. Delarey ellenproklamációt tesz közzé, amelyben minden búrta óva int legutóbbi proklamációktól és kijelenti, hogy a harczt folytatja.

A pestis.

Bukarest, augusztus 26. A legfelsőbb egészségügyi tanács tekintettel arra, hogy Konstantinápolyban újabb pestis megbetegedések fordultak elő, a sulnai kikötőre nézve tíz napi vesztegzárt rendelt el.

Tőzsde.

Goldstein Mór debreczeni bankiroda jelentése.

— Esti zárlat. —

Buza 1901 októberre	7.93
Buza 1902 áprilisra	8.32
Rozs 1901 októberre	6.68
Zab 1901 októberre	6.28
Tengeri 1902 májusra	5.10

Az irányzat nyugodt.

HIREK.

Éjjeli posta.

× **Lord Russel.** (Éjjeli express tudósítás.) A minap megírtuk hogy Lord Russel, a bigámiaért elítélt angol főúr érdekében kegyelmi-kérvényt intéztek az angol királyhoz. Mint most Londonból jelentik, a 800 aláírással ellátott kérvényt a belügyminiszter azzal küldte vissza, hogy nem lát semmi közérdekű okot arra, hogy a királynak Russel megkegyelmezését ajánlja. Különbösen értesíti a kérvényezőket, hogy Russel egészséges.

× **Borzasztó osaládi drámáról** adnak hírt az angol lapok. Saltashban Plymouth mellett, a napokban egy Morhiner nevű 35-40 éves ember megölte a feleségét és négy gyermekét, ezután pedig önmagát pusztította el. Morhiner nejét az ágyban találták halva, az asszony feje teljesen össze volt roncsozva, mellette két bölcsőben a két kis leány borzasztóan megcsontított holtteste voltak. A szomszédos szobában az idősebbik 10 éves fiura akadtak, aki térdelő helyzetben volt, egyik kezével az ajtóra támaszkodva, a szerencsétlenség az atyja a halántékát lőtte át és úgy látszik, az ajtón menekülni akart. Ugyanennek a szobának a közepén az ifjabbik fiut találták halva. Morhiner holttestét az előszobában találták meg, fegyverrel a térdei között. Morhiner általában excentrikus embernek

ismerték. Azt hiszik, hogy a mézszárlást megzavarodott elmével követte el.

× **Egy híres jockey nyaralása.** (Éjjeli express tudósítás.) Sloan, a nálunk ismeretes amerikai jockey, akit az összes európai versenyterekről határozatlan időre kitiltottak, mert lovakra fogadásokat eszközölt, jelenleg Trouvillában nyaral. Sloan-nak nagy vagyona van és most már neve alatt istálló tart, melyből máris néhányigen jó ló került ki. Egyik lovával éppen a napokban nyert 200,000 frankot. Sloan nagyon bántja az, hogy nem lovagolhat és mindent megtesz, hogy a francia és angol jockey-klubok visszavonják tiltó rendelkezéseiket, amire azért van kilátás, mert Sloan hiányát mindenütt nagyon érzik. Sloan igen jó lövő is és a minap a deauvillei galamb-lövészetben kitűnően lőtt és talán az első díjat nyerte volna, ha egy kis kellemetlen kaland nem éri Ugyanis ott volt egy ismert francia sportmann is, aki midőn Sloan meglátta a czellövők között, tiltakozott a jockeynek a díjlövészetben való részvéte ellen, mire a zsüri összeült és Sloan kizárta. A trouvillei kaszinóban Sloan minden este nagyban játszik és a differenciáik naponként átlag 30.000 frankra rugnak.

Felfedezett pénzhamisítók.

— Saját tudósítónktól. —

Nagyszabású pénzhamisító bandának jutott nyomára a polhovai csendőrség. A polhovai csendőrség két tagja ugyanis a múlt szerdán rendes őrzárátát végezte, a mikor egy erdei ösvényuton két idegen embert pillantott meg, akiket ruházatuk után itélve galíciaiaknak ismertek fel.

Az idegenek, amint a csendőrök megállásra kényszerítették őket s mivel a hozzájuk intézett kérdésekre zavaros feleleteket adtak, bekisérték őket a község házára, hol megmotozásuk alkalmával 400 darab hamisított tizforintost és 200 darab hamisított ötkoronást találtak náluk. Ezenkívül még két levél volt náluk, melyek közül az egyik Szmutnik Antal hluboknai lakos gyolcsosnak, a másik pedig Bubják Ferencz babrói lakosnak volt címezve. A vallatás során kiderült, hogy a két idegen, névszerint Csatrevszky József és Lancsek Ádám, egy Saibuschban működő pénzhamisító bandának tagjai, akik gyalog jöttek és hozták magukkal a hamisítványokat, hogy itt Szmutnik és Bubják-nak kézbeadják, akik mint gyolcsos kereskedők a hamisítványokat a vásárokon szokták értékesíteni.

A csendőrök szonnal utnak indultak Galiciába, hogy az ottani hatóság közbejöttével a banda letartóztatása iránt intézkedhessenek. A letartóztatottak vallomása szerint már egy év óta készülnek a hamisítványok s azoknak nagyrésze itt Magyarországon került forgalomba. Ez esetből kifolyólag a felvidéken még több letartóztatás is várható.

Dinamit az imaházban.

— Saját tudósítónktól. —

Egy lolketlen ember Gombáson az ottani izraelita imaházat pönteken

este dinamittal akarta felrobbantani.

A vakmerő eset részleteiről alábbi tudósítást kaptuk: Pénteken este 8 óra tájban iszonyu robbanás riasztotta Gombás község lakosait. A lakosság kifutott az utcára s rémülve kérdezték egymástól, hogy mi történt. Az izraelita imaház felől Lux Mór metsző és a templomszolga jöttek lihegve mondani, **hogy a robbanás az imaházban történt.**

Az imaház még ki volt világítva, mert csak alig pár perczel előbb távoztak a hívők a szertartásról s a szolga éppen a lámpákat akarta eloltani, amikor a robbanás történt s az ablakok üvegtáblái darabokban hullottak a földre. Az izgalom esilapultával többen a robbanás helyére mentek, hol az **egyik ablakpárkányon négy darab dinamitot, aminőt a bányákban szoktak használni, találtak.** A dinamitok mellett egy szétrobbant rézpatron feküdt, ehhez volt erősítve a gyújtószinór, melynek vége a kertbe vezetett, ahol azt ugylátszik meggyújtották. A négy dinamit szerencsére nem robbant fel, mert a patron, melynek a dinamitot kellett volna meggyújtani, rosszul volt a dinamithoz erősítve s amint a merénylő a szinórt gyújtás előtt meghuzta, a patron elvált a dinamittól s így csak a patron robbant fel.

A merénylőt másnap kinyomozta a csendőrség egy Piszzerik Márton nevű ember személyében, akit a robbanás előtt többen láttak az imaház körül járkálni. Piszzerik tagadja ugyan, hogy ő lett volna a merénylő, de lakásán nagy mennyiségű gyújtószinórt találtak. Szerencse, hogy a merénylő nem értett a dinamit kezeléséhez és hogy korábban nem történt a szerencsétlenség, mert különben óriási katasztrófa történt volna, így azonban csak a falak rongálódtak meg.

CSARNOK,**A talizmán.**

— Regény. —

Hős: **Fenyvessy Béla**

(Folytatás.)

— Tudom! És most, őszintén megvallva még boldogabbnak érzem magamat, hogy ezt a felfedezést megtehettem. Beakarom vele igazolni, hogy a kapitány urhoz huz a szívem s hogy csak ámtásra vakultam el. Most módomban lenne a kapitány ur jószágával újra visszaélni. Nem kell hozzá egyéb, csak értemenni a közel szézezer forintért. Ezt már csakugyan soha senki sem tudná meg, hogy ki vette el. Mert az egyetlen ember, aki rajtam kívül tudott a pénzről, meghalt.

És én nem teszem. Örömmel adom vissza jogos tulajdonosának. Kérem jöjjenek velem, elvezetem önöket oda, a hol a pénz van.

A kapitány e szava'ra Miskához sietett s megveregette a vállát.

— Hiszek neked. Látom, hogy első lépésed tévedés volt s megérdemelted a bocsánatot. A másodikal visszazerezted bizalmamat. Derék fiu vagy Miska.

(Folyt. köv.)

6526

1901.

Árverési hirdetmény.

Debreczen sz. kir. város Tanácsa ezennel közhírré teszi, miszerint a város tulajdonát képező következő földbirtokok u. m.:

1. A Barcsay-féle ház utáni 7 hold 650 □-öl területű ondódi szántóföld az 1901. évi október hó 1-től 1904. évi október hó 1-ig terjedő három évre.
2. A Varga kert melletti 21 hold 1275 □-öl föld az 1901. évi október hó 1-től, 1904. évi október hó 1-ig terjedő három évre.
3. A Téglás kert északi oldala és a vasut közt fekvő 26 hold 1208 □-öl föld a f. 1901. évi október hó 1-től 1907. évi október hó 1-ig terjedő hat évre.
4. A Posta kert melletti 18 hold 300 □-öl az 1901. évi október hó 1-től, 1907. évi október hó 1-ig terjedő hat évre.
5. A Boldogfalvai kert és a m.-pércsi ut közt fekvő 36 hold luczernás föld az 1901. évi október hó 1-től, 1907. évi október 1-ig terjedő hat évre.
6. A város telkei után a felosztott belső közlegelőkből kiadott s az Apafa erdőből a sziki gyakori bérlet határáig terjedő 441 hold és 26 □-öl új osztású föld az 1901. évi november hó 1-től, 1907. évi november hó 1-ig terjedő hat évre.
7. A Sintér telep háta megett homokhordásos föld az 1901. évi október hó 1-től, 1907. évi október hó 1-ig terjedő hat évre.
8. A Hatvan-utcai temető északi oldala és a Mester-utcai sorompó mellett fekvő $1\frac{3}{4}$ hold föld a f. 1901. évi október 1-től 1904. évi október hó 1-ig terjedő három évre.
9. A Salétrom laktanya háta megett fekvő 5 hold legelő a f. 1901. évi október hó 1-től 1904. évi október hó 1-ig terjedő három évre.
10. A Józsa kert és a Nagyerdő közt fekvő s az 1661 sorszámú ház után kiosztott Holecz Arnold-féle 2692/10,000 osztályozott hold új osztású föld az 1901. évi október hó 1-től 1904. évi október hó 1-ig terjedő három évre.
11. A Várad-utcai cigánysor végén a sertésvásártérre vezető ut jobb oldalán fekvő eddig is faraktárnak használt 1200 □-öl terület a f. 1901. évi október hó 1-től 1904. évi október hó 1-ig terjedő három évre.
12. A Várad-utcai sorompónál a Fehértemplomi állami út bal oldalán fekvő s az iratok közt levő vázlaton A., B., C., D., betűkkel jelölt 1200 □-öl terület a f. 1901. évi október hó 1-től 1904. évi október hó 1-ig terjedő három évre.
13. A Sóta kert végében fekvő 1118 □-öl majorsági föld az 1901. évi október hó 1-től 1904. évi október hó 1-ig terjedő három évre.
14. Az Ispotály lapostól a Miklós-utcai régi sorompó házig a h. szoboszlói ut mentén elvonuló bakeritetlan, árokkal el nem különített, tehát szabadon levő területek a f. 1901. évi október 1-től 1904. évi október hó 1-ig terjedő három évre.
15. Az új lovassági laktanyával szemben a Hatházi ut jobb oldalán fekvő s Hegedűs Istvántól és nejétől kisajátított majorsági föld, illetve major f. 1901. évi október hó 1-től 1902. évi október 1-ig terjedő egy évre.
16. Az új lovassági laktanyával szemben a Hadházi ut jobb oldalán fekvő s Juhász Józsefné Gombos Juliánától kisajátított majorsági föld, illetve major f. 1901. évi október 1-től 1902. évi október 1-ig terjedő egy évre.
17. Az államvasuti pályaudvar mellett fekvő I., II., III., és IV. számú faraktári helyek azon területekkel, melyek a mellékelt vázlatban kiténtetve vannak, 1901. évi október 1-től 1904. évi október 1-ig terjedő három évre.
18. A m.-pércsi ut melletti 12 hold 411 □-öl föld az 1901. évi október hó 1-től 1904. évi október 1-ig terjedő három évre.
19. A csödörös epres kert melletti 120 hold 185 □-öl föld az 1901. évi október hó 1-től 1904. évi október 1-ig terjedő három évre.
20. A Tamássy-féle b. guthi kaszáló az 1901. évi október 1-től 1904. évi október hó 1-ig terjedő három évre.

A folyó évi augusztus 28-án délelőtt 9 órakor a városi háza nagytermében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe adatni fognak, a mely árverésre az árverelni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a városi számvevő hivatalnál a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők s a kikiáltási ár 10%-a árverelni szándékozók által az árverés fonatosításával megbizottak kezéhez készpénzben lefizetendő.

Debreczen, 1901 évi július hó 29.

A városi Tanács.

Apró hirdetések.

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vastagabb betűkből nyomtatott szó 8 fillér.

Apróhirdetések előre fizetendők.

Keresztény uri családnál két tanuló teljes ellátására elvállaltatik. Czim a kiadóhivatalban.

Szőlő telep terméssel együtt eladó. Özv. Schwartz Izsáknénál Mikepéres.

Csinos ruhák, blousok olcsón készítenek Rákóczy-utca 18.

Szabók figyelmébe Mindenféle szabók kellék magyar és német szabók részére leszállított árban kaphatók Mandel Kornélnál Fohner épület.

Igyünk ebesi artézi üdítő vizet. Kapható minden fűszerüzletben. Főraktár Piac-utca 7. szám.

Értesítés. Varrógép és kerékpár üzletemet Piac u. 83. sz. alá. (Geréby ház) helyeztem át, Deutsch Ede.

Ügyes fiu tanulónak felvétetik. Földváry L. Elektrotechnikusnál Kossuth-utca 15 sz.

Köhögésnél legjobb a Borsy féle Pemeteffi cukorka. Kapható Borsy-cukrászdában és Jóna és Jóna urak üzletében. 1 doboz 20 fillér.

Katona keztyük mosása, javításával együtt párja 16 fillér (8kr.) Péterfia-utca 37. szám.

Vendéglősök! a „Szőlő és bortermelő szövetség”-nél mai naptól kezdve édes must kapható. Megrendelések kéretnek Simonffy-utca 2. sz. rodánkba.

Óvadék-képes pénzbeszedő (inkasszás) azonnali alkalmazást nyer Schweitzer Testvérek cégé varrógép és kerékpár-üzletében.

Szülők figyelmébe. A közeli iskolai óvodára ajánlom: saját készítésű kitűnő hangulatos hegedűművet, kitűnő berzezenyfa vonóval ellátva 4 frt 50 krtól. továbbélvállalok zongora és mindennemű hangszerek javítását és hangolását. Schmidt S. udvari hangszergyáros. Piac utca 73.

Ajánlkozik egy 25 éves intelligens leány felső leányiskolai képzettséggel — pénztárnok, felíró, vagy kiszolgálónak, — irodai teendőket végzésére, ily minőségben 4 évig működtem, gyermekek mellé tantárgyak tanítására, kezdőket zongora ismeretre tanít, tisztább házi szolgáltatásokat is végez. Lozsády Mária, Beresényi utca 65 szám.

Artézi és szivattyús kutak

furására

községek, gyárak, gazdaságok és magánosok részére jutányos feltételek mellett ajánlkozik

GURÓ LŐRINCZ

kutfuró-mester és vállalkozó,
ki 15 év lefolyása alatt

200-nál több sikerült
furtkutát létesített.

Megrendelések czimemre Debreczen,
Varga utca 20-ik szám, intézendők.

Hölgyek Kész hajmunkák, kész női parókák és haj frottók bármilyen színben, készletben kapható, esetleg megrendelhető. Vidékre is azonnal eszközöltetik. Elvállalok mindennemű hajmunkákat a legszebb kivitelben. Wiener E. Hatvan u 49.

Blouzok legújabb divat szerint beszeresendők és megrendelhetők előnyös árakban **Márton Gyula** férfi és női divatüzletében Bika szálloda mellett.

10075

1901

Árverési hirdetmény

Debreczen sz. kir. város Tanácsa ezennel közhírré teszi, miszerint a város tulajdonát képező Hatvan-utcai salétrom helyi faraktár az 5266/1901 számú végzésben kibocsátott hirdetmény szerint árverésre kitűzött többrendbeli városi földbirtokokkal együtt a f. évi aug. hó 28-án délelőtt 9 órakor a városháza nagytanács-termében megtartandó nyilvános árverésen haszonbérbe fog adni, a mely árverésre árverelni szándékozók azon értesítéssel hivatnak meg, hogy az árverési feltételek a városi számvéői hivatalnál megtekinthetők s a kikiáltási ár 10%-a árverelni szándékozók által az árverést fogantatásával megbízottak kezéhez készpénzben lefizetendő. Debreczen, 1801 augusztus 19.

A városi tanács.

Az „Alsó Szabolcsi Tiszai ármentesítő Társulat Igazgatóságától” Debreczen.

Versenyárgyalási hirdetmény.

A Tisza folyó balpartján az egyeki határban létesített partvédművek az alsó szabolcsi tiszai ármentesítő társulat által helyreállíttatni, illetőleg kiegészíttetni fognak.

E művelethez szükséges

785 m³ terméskő anyag,

illetőleg az eredeti tervezet netaláni megváltoztatása esetén 511 m³-el kevesebb, vagyis

274 m³ terméskő anyag

szállításának biztosítására Debreczenben a Társulat Széchenyi-utca 46. szám alatti székházában folyó évi szeptember hó 10-én délután 4 órakor zárt ajánlati versenyárgyalás fog tartatni.

A kitűzött határidőig a társulati Igazgatósághoz benyújtandó zárt ajánlathoz az ajánlati ár 5%-a készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirokban csatolandó.

Elkészve érkezett ajánlatok figyelembe vétetni nem fognak.

Ajánlkozni kívánók értesíttetnek, hogy a vállalati feltételek a társulat műszaki irodájában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Kelt Debreczenben, 1901 augusztus 24.

Az „Alsó Szabolcsi Tiszai ármentesítő Társulat Igazgatósága”.

BOR ÁRJEJYZÉK

Csanak János nagy vadasi termelése.

1 liter Kövidinka .. 72 fillér.

1 liter Ezerjő 84 fillér.

1 liter Risling 84 fillér.

1 liter Kadarka ... 72 fillér.

1 liter Carbenet ... 1 kor.

Vendéglősök és korcsmárosoknak hordó vételnél külön kedvezmény.

Kapható egyedül

CSANAK JÓZSEFNEL
DEBRECZEN.